

Αντιμετώπιση σχολικού εκφοβισμού

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

- ✚ Παρέχει υποστήριξη στο παιδί και του μεταδίδει το μήνυμα μέσα από την καθημερινή σχέση μαζί του, ότι μπορεί να του μιλήσει για οτιδήποτε τον απασχολεί
- ✚ Διαβεβαιώνει το παιδί ότι κανείς δεν αξίζει να γίνει θύμα εκφοβισμού και ότι το πρόβλημα που δημιουργήθηκε δεν ήταν δικό του λάθος
- ✚ Επικροτεί την πράξη του παιδιού ότι ανέφερε το πρόβλημα, ενισχύοντας την αντίληψη ότι δεν πρόκειται για «κάρφωμα»
- ✚ Εξακριβώνει το μέγεθος του προβλήματος
- ✚ Αναφέρει στο/στα/ παιδί /παιδιά ότι το σχολείο είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τον εκφοβισμό με επιτυχία
- ✚ Να ενημερώνει αμέσως τους γονείς, ζητώντας την συνεργασία τους
- ✚ Να ενισχύσει την αλληλεγγύη των παιδιών, ενεργοποιώντας την δυναμική και πρακτική συμμετοχή τους, ενισχύοντας την αντίληψη ότι είναι πρόβλημα που αφορά «όλους»
- ✚ Ενημερώνει την ομάδα των εκπαιδευτικών και τον διευθυντή του σχολείου

Ο ρόλος των γονιών

- ✚ Σχέση αποδοχής και διαρκούς υποστήριξης
- ✚ Χρόνος ενασχόλησης με το παιδί
- ✚ Ενίσχυση της αντίληψης ότι είναι πολύ σημαντικό τόσο τον ίδιο το παιδί σας όσο και αυτά που του συμβαίνουν
- ✚ Χρήση ενεργητικής ακρόασης
- ✚ Ενίσχυση της ενσυναίσθησης
- ✚ Ανάδειξη των συναισθημάτων που υπάρχουν πίσω από τις λέξεις του παιδιού
- ✚ Προστασία του παιδιού από οποιαδήποτε έκθεση σε βίαιη συμπεριφορά ψηφιακή και πραγματική

Ο ρόλος των συνομηλίκων

- ✚ Σύμφωνα με έρευνες το 85% των συνομηλίκων είναι παρόν σε επεισόδια εκφοβισμού. Κατά συνέπεια:
- ✚ Η τάξη πρέπει να λειτουργεί ως ενωποιημένη ομάδα, ενώ πρέπει να γίνονται προσπάθειες να αναπτύσσεται φιλία μεταξύ των παιδιών
- ✚ Αποφυγή υποομάδων και επικίνδυνων συμμαχιών
- ✚ Ενίσχυση της θετικής αλληλεπίδρασης
- ✚ Ενθάρρυνση και ενεργοποίηση θετικών συναισθημάτων για όλους τους συμμαθητές τους
- ✚ Ενεργοποίηση της αλληλεγγύης και του υποστηρικτικού κλίματος μεταξύ των παιδιών από μικρή ηλικία
- ✚ Ομάδα στήριξης μεγαλύτερων μαθητών για τα όλα τα παιδιά που το έχουν ανάγκη (με την εποπτεία των εκπαιδευτικών)

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ

Τα παιδιά και οι έφηβοι, στη σημερινή εποχή, θεωρούν πως για να... «κάνουν την πλάκα τους» ή να λύσουν τα προβλήματά τους πρέπει να χρησιμοποιήσουν βία. Στο γεγονός αυτό οφείλεται και η ραγδαία αύξηση του σχολικού εκφοβισμού στα σχολεία.

-Εργασία Β' τριμήνου στο Project

-Των μαθητών:

Φουρτζίου Όλγα

Σταυροπούλου Ειρήνη

Σταυρόπουλος Νικόλαος

-Τμήμα: Α4

Τι είναι σχολικός εκφοβισμός;

Η εκφοβιστική συμπεριφορά είναι μια συνειδητή επιθετική πράξη, στάση ή χειρισμός εναντίον ενός ατόμου ή αριθμών ατόμων και επιχειρείται από ένα ή περισσότερα άτομα. Μπορεί να διαρκεί για σύντομη χρονική περίοδο ή για ολόκληρα χρόνια και χαρακτηρίζεται από κατάχρηση εξουσίας. Ο δράστης έχει σκοπό να βλάψει το παιδί –στόχο και δεν φοβάται την αντεκδίκηση διότι βασίζεται στην αδυναμία του παιδιού. Τα κύρια χαρακτηριστικά της εκφοβιστικής συμπεριφοράς είναι ότι ο δράστης συνήθως υπερέχει του παιδιού-στόχου σε ότι αφορά τη σωματική δύναμη, υπάρχει δηλαδή ανισότητα στη δύναμη. Επίσης είναι σκόπιμη συμπεριφορά και συνήθως οι εκφοβιστικές πράξεις είναι επαναλαμβανόμενες. Υπάρχουν διάφορες μορφές εκφοβισμού. Ο λεκτικός εκφοβισμός περιλαμβάνει τη συστηματική χρησιμοποίηση υβριστικών εκφράσεων και χρησιμοποιεί σταθερά ένα άτομο ως στόχο πειραγμάτων, κάνοντάς το περίγελο. Ο σωματικός εκφοβισμός και βία περιλαμβάνει σπρωξίματα, σκουνητήματα, αγκωνιές, κλωτσιές, τρικλοποδιές κτλ. Ο εκφοβισμός με εκβιασμό περιλαμβάνει την εκούσια απόσπαση χρημάτων ή προσωπικών αντικειμένων, η οποία συνοδεύεται από απειλές, ή και τον εξαναγκασμό σε αντικοινωνικές πράξεις – για παράδειγμα, να διαπράξει κλοπή ή βανδαλισμό ιδιοκτησίας. Ο ηλεκτρονικός εκφοβισμός (cyber-bullying) περιλαμβάνει την αποστολή απειλητικού ή υβριστικού υλικού μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή μηνυμάτων SMS. Επίσης υπάρχουν πολλές μορφές έμμεσου εκφοβισμού κατά τον οποίο ο θύτης προσπαθεί να απομονώσει κοινωνικά κάποιο άτομο ή το αγνοεί ή ακόμα επιχειρεί να πείσει τους άλλους να αισθανθούν αντιπάθεια γι' αυτό, διαδίδοντας κακόβουλες φήμες και ψεύδη.

Σχολικό εκφοβισμός συνιστά η διαρκής βία -σωματική ή ψυχολογική που διεξάγεται από ένα παιδί ή μία ομάδα παιδιών εναντίον κάποιου παιδιού το οποίο δεν μπορεί να υπερασπιστεί τον εαυτό του στην παρούσα κατάσταση. Ο σχολικός εκφοβισμός (bullying) με άλλα λόγια είναι μια μορφή επιθετικής συμπεριφοράς κατά κανόνα εσκεμμένη και επιζήμια. Συχνά είναι επίμονη, κάποιες φορές συνεχιζόμενη επί εβδομάδες, μήνες ή χρόνια. Αυτοί που υφίστανται το σχολικό εκφοβισμό είναι πολύ δύσκολο να υπερασπιστούν τον εαυτό τους.

Οι μορφές του σχολικού εκφοβισμού είναι:

1) Το λεκτικό εκφοβισμό (verbal bullying): Στο λεκτικό εκφοβισμό το παιδί - δράστης πειράζει κατ' επανάληψη το παιδί - στόχο σε ενοχλητικό για το δεύτερο βαθμό. Κοροϊδεύει, κολλάει παρατσούκλια, βρίζει, γενικότερα προσβάλλει με λόγια και βωμολοχίες το παιδί - θύμα.

2) Κοινωνικό εκφοβισμό: (διάδοση φημών, καταστροφή προσωπικών αντικειμένων, απομόνωση από την ομάδα)

3) Σωματικό εκφοβισμό (χτυπήματα, σπρωξίματα, κλωτσιές)

4) Ηλεκτρονικό εκφοβισμό: (εκβιασμός μέσω Διαδικτύου και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, μέσω μηνυμάτων στο κινητό τηλέφωνο).

5) Τον άμεσο ή σωματικό εκφοβισμό (physical bullying): Το παιδί - θύτης μεταχειρίζεται φυσική βία, όπως γρονθοκοπήματα, κλωτσιές, σπρωξιές, καθώς επίσης άρπαγμα ή φθορά ατομικής ιδιοκτησίας.

6) Τον έμμεσο ή κοινωνικό εκφοβισμό (indirect/social/relational bullying): σε αυτήν τη μορφή σχολικού εκφοβισμού τα μέσα που μεταχειρίζεται το παιδί - δράστης, ή κατά κανόνα οι δράστες, είναι η κοινωνική απομόνωση του θύματος και ο αποκλεισμός από την παρέα, μέσω της χειραγώγησης της ομάδας ομηλίκων. Πιο συγκεκριμένα, τα παιδιά - δράστες συσπειρώνονται σε μία κλίκα και πολύ συντονισμένα αγνοούν το συμμαθητή ή τη συμμαθήτριά τους. Κάνουν τα παιδιά - θύματα να αισθάνονται αόρατοι, δεν τους επιτρέπουν να παίξουν ή τους αναθέτουν τα πιο δυσάρεστα καθήκοντα στις ομαδικές δραστηριότητες. Τα παιδιά - θύτες τρέχουν να κρυφτούν (δείχνοντας επιδεικτικά ότι θα ήθελαν να εγκαταλείψουν τα παιδιά - θύματα). Γενικά τα παιδιά - θύτες περιφρονούν τα παιδιά - θύματα. Ο έμμεσος εκφοβισμός πλήττει κυρίως τις διαπροσωπικές σχέσεις του θύματος καθώς με ύπουλα μέσα, όπως είναι το κουτσομπολιό και η διάδοση κακών φημών, το αποκλείουν σταδιακά από όλες τις παρέες. Αυτή μάλιστα είναι η μορφή που δυσκολεύονται τα παιδιά - θύματα περισσότερο να αναφέρουν, ακριβώς διότι εκφράζεται έμμεσα, συγκαλυμμένα.

Κύρια χαρακτηριστικά του σχολικού εκφοβισμού:

- 1) πρόθεση από το παιδί - δράστη να βλάψει, να κάνει ζημιά στο παιδί - στόχο – θύματος,
- 2) έλλειψη συχνά δικαιολογίας για την πράξη
- 3) επανάληψη της συμπεριφοράς
- 4) ικανοποίηση που αντλεί ο δράστης από τη βλάβη του θύματος.

Ποιοι είναι οι εμπλεκόμενοι και ποια τα χαρακτηριστικά τους;

- 1) Έχουν αυξημένες πιθανότητες κατάχρησης αλκοόλ και άλλων ναρκωτικών κατά την περίοδο της εφηβείας καθώς και ως ενήλικες.
- 2) Είναι πιο πιθανό να εμπλακούν σε καυγάδες, σε βανδαλισμούς και να παρατήσουν το σχολείο.
- 3) Είναι πιο πιθανό να έχουν προβλήματα με τον νόμο όταν ενηλικιωθούν. Σε μία μελέτη, 60% των αγοριών που εκφόβιζαν στο Γυμνάσιο είχαν είδη προβλήματα με τον νόμο πριν συμπληρώσουν τα 24 έτη. Επίσης αυτά τα άτομα όταν ενηλικιωθούν είναι πιο πιθανόν να ασκούν βία στους συντρόφους τους και στα παιδιά τους και αδυνατούν να κρατήσουν τις φιλικές τους σχέσεις.

